

BÁO CÁO

**Rà soát các tiêu chuẩn xây dựng Khánh Hòa
trở thành thành phố trực thuộc Trung ương**

Kính gửi: Đảng ủy Ủy ban nhân dân tỉnh

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Đảng ủy Ủy ban nhân dân tỉnh về việc tiếp tục rà soát, hoàn thiện Báo cáo kết quả rà soát các tiêu chí xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương để trình Ban Thường vụ Tỉnh ủy xem xét, cho ý kiến theo Thông báo số 137-TB/TU ngày 02 tháng 4 năm 2026 về Kết luận của Thường trực Tỉnh ủy tại phiên họp ngày 01 tháng 4 năm 2026; căn cứ Chương trình số 19-CTr/TU ngày 08 tháng 4 năm 2026 của Tỉnh ủy về công tác quý II và tháng 4 năm 2026 của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Thường trực Tỉnh ủy, theo đó giao Đảng ủy Ủy ban nhân dân tỉnh báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy kết quả rà soát tiêu chí xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trong tháng 5 năm 2026 và báo cáo Tỉnh ủy trong tháng 6 năm 2026.

Trên cơ sở đó, Ủy ban nhân dân tỉnh đã tổ chức rà soát lại toàn bộ nguồn số liệu, hoàn thiện báo cáo về việc rà soát các tiêu chuẩn xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương cụ thể như sau:

I. Căn cứ chính trị, căn cứ pháp lý

1. Căn cứ chính trị

- Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 28 tháng 01 năm 2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, xác định mục tiêu đến năm 2030 Khánh Hòa là thành phố trực thuộc Trung ương.

- Thông báo số 1106-TB/TU ngày 04 tháng 3 năm 2025 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy chỉ đạo tiếp tục triển khai thực hiện theo Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị, xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương sau sáp nhập tỉnh Khánh Hòa và tỉnh Ninh Thuận.

- Nghị quyết số 01-NQ/ĐH ngày 25 tháng 9 năm 2025 Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030 khẳng định mục tiêu Khánh Hòa vững bước tiến vào “*thập niên nâng tầm phát triển*”, đến năm 2030 trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; hệ thống đô thị phát triển theo hướng hiện đại, thông minh, bền vững, giàu bản sắc với một số đô thị đạt đẳng cấp quốc tế.

- Chương trình hành động số 03-CTr/TU ngày 14 tháng 10 năm 2025 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030.

2. Căn cứ pháp lý

- Nghị quyết số 203/2025/QH15 ngày 16 tháng 6 năm 2025 của Quốc hội về sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Theo đó, sửa đổi Điều 110 Hiến pháp như sau: “*1. Các đơn vị hành chính của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam được tổ chức thành hai cấp, gồm tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và các đơn vị hành chính dưới tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương do luật định...*”.

- Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025.

- Nghị quyết số 202/2025/QH15 ngày 12 tháng 6 năm 2025 của Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh.

- Nghị quyết số 1667/NQ-UBTVQH ngày 16 tháng 6 năm 2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Khánh Hòa năm 2025.

- Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15 ngày 24 tháng 12 năm 2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về phân loại đô thị.

- Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24 tháng 12 năm 2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn đơn vị hành chính.

- Quyết định số 318/QĐ-TTg ngày 29 tháng 3 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Khánh Hòa thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến 2050.

- Quyết định số 1319/QĐ-TTg ngày 10 tháng 11 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Ninh Thuận thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến 2050.

- Quyết định số 298/QĐ-TTg ngày 27 tháng 03 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Điều chỉnh quy hoạch chung xây dựng Khu Kinh tế Vân Phong đến năm 2040, tầm nhìn đến năm 2050.

- Quyết định số 614/QĐ-TTg ngày 04/4/2026 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Điều chỉnh Quy hoạch vùng duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên thời

kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050;

- Công văn số 365/TTg-TCCV ngày 06/4/2026 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập đơn vị hành chính đô thị.

3. Căn cứ thực tiễn

Ngày 12/6/2025, Quốc hội thông qua Nghị quyết số 202/2025/QH15 về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh, trong đó tỉnh Khánh Hòa (*mới*) được sắp xếp từ tỉnh Khánh Hòa và tỉnh Ninh Thuận; ngày 16/6/2025, Ủy ban Thường vụ Quốc hội thông qua Nghị quyết số 1667/NQ-UBTVQH về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Khánh Hòa năm 2025, từ ngày 01/7/2025, tỉnh Khánh Hòa có 65 đơn vị hành chính cấp xã, gồm: 48 xã, 16 phường và 01 đặc khu.

Từ mô hình đơn vị hành chính và tổ chức chính quyền địa phương 03 cấp (*gồm: cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã*) chuyển thành mô hình đơn vị hành chính và tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp (*gồm: cấp tỉnh, cấp xã*), sáp nhập nhiều đơn vị hành chính cấp xã thành đơn vị hành chính cấp xã mới (*gồm: xã, phường, đặc khu*).

Trong bối cảnh mới, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành các Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 về phân loại đô thị, Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 về tiêu chuẩn đơn vị hành chính; Chính phủ đã lần lượt ban hành các Nghị định số 307/2025/NĐ-CP phân loại đơn vị hành chính, Nghị định số 35/2026/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Nghị quyết về phân loại đô thị; trong đó điều chỉnh, thay đổi, quy định rõ về loại đô thị, nội dung đánh giá, phân loại và công nhận đô thị, phân loại và thành lập đơn vị hành chính cũng như thẩm quyền tổ chức lập, thẩm định, phê duyệt.

Ngày 11 tháng 11 năm 2025 của UBND tỉnh Khánh Hòa ban hành Kế hoạch số 7059/KH-UBND thực hiện Chương trình hành động của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030 trong đó xác định các nhiệm vụ trọng tâm đảm bảo Khánh Hòa đạt mục tiêu và phát huy vai trò động lực phát triển trong mối quan hệ với vùng, quốc gia và quốc tế, bao gồm việc xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương.

Để kịp thời thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Văn bản số 365/TTg-TCCV ngày 06 tháng 4 năm 2026 về việc thành lập đơn vị hành chính đô thị, theo đó đề nghị: “*Đối với các xã đã đủ điều kiện, tiêu chuẩn thành lập phường, nhất là các xã được hình thành từ thị trấn và các xã đã được phân loại đô thị, khẩn trương thực hiện trình tự, thủ tục xây dựng đề án, trình Chính phủ (qua Bộ Nội vụ thẩm định) trước ngày 15 tháng 6 năm 2026 để trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, quyết định*”;

Ủy ban nhân dân tỉnh đã tổ chức họp, làm việc với các cơ quan, đơn vị, địa phương và giao Sở Nội vụ chủ trì, làm đầu mối phối hợp, trực tiếp làm việc với các xã để chuẩn bị hồ sơ, đồng thời đã xây dựng lộ trình cụ thể cho từng bước thực hiện, bảo đảm hoàn thành việc xây dựng Đề án chuyển 04 xã thành phường trước ngày 10 tháng 6 năm 2026 để trình Bộ Nội vụ thẩm định.

II. Kết quả rà soát các tiêu chuẩn xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương

Căn cứ Khoản 2 Điều 6 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 quy định tiêu chuẩn của đơn vị hành chính đô thị có yếu tố đặc thù:

“Thành phố có một trong các yếu tố đặc thù sau đây thì mức tối thiểu của tiêu chuẩn quy mô dân số bằng 50% mức quy định tại khoản 1 Điều 4 của Nghị quyết này, mức tối thiểu của tiêu chuẩn tỷ lệ đô thị hóa bằng 70% mức quy định tại khoản 4 Điều 4 của Nghị quyết này; các tiêu chuẩn khác thực hiện theo quy định tại Mục này:

a) Có di sản văn hóa vật thể được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp quốc (UNESCO) công nhận;

b) Được xác định là trung tâm du lịch quốc tế trong quy hoạch, định hướng đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt”.

Theo Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và Quyết định số 318/QĐ-TTg, ngày 29/3/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Khánh Hòa thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 đã xác định **“mục tiêu tổng quát đến năm 2030, Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; trung tâm dịch vụ, du lịch biển quốc tế; một cực tăng trưởng, trung tâm của khu vực duyên hải Trung Bộ, Tây Nguyên và cả nước về kinh tế biển, công nghiệp công nghệ cao, khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực và dịch vụ chăm sóc sức khỏe chất lượng cao”**.

Bên cạnh đó; ngày 04/4/2026, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 614/QĐ-TTg Phê duyệt Điều chỉnh Quy hoạch vùng duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050; trong đó, định hướng **phát triển tiểu vùng (Khánh Hòa - Lâm Đồng) trở thành cực tăng trưởng biển - cao nguyên** dựa trên trục Nha Trang - Đà Lạt, **hình thành hành lang du lịch biển - sinh thái - nghỉ dưỡng quốc tế; trong đó Nha Trang - Cam Lâm - Cam Ranh tập trung phát triển du lịch biển và chăm sóc sức khỏe**, Đà Lạt là trung tâm du lịch sinh thái kết hợp phát triển nông nghiệp công nghệ cao.

Như vậy, tỉnh Khánh Hòa được phép áp dụng tiêu chuẩn của đơn vị hành

chính đô thị có yếu tố đặc thù tại Khoản 2 Điều 6 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15; theo đó **tiêu chuẩn quy mô dân số bằng 50% mức quy định, tiêu chuẩn tỷ lệ đô thị hóa bằng 70% mức quy định.**

Căn cứ quy định tiêu chuẩn của thành phố tại Điều 4 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; kết quả tỉnh Khánh Hòa đáp ứng các tiêu chuẩn của thành phố trực thuộc Trung ương, cụ thể như sau:

1. Tiêu chuẩn (4.1) Quy mô dân số từ 2.500.000 người trở lên; tuy nhiên, theo quy định thành phố có yếu tố đặc thù nêu trên thì Quy mô dân số còn **1.250.000 người** trở lên: Tính đến ngày 31/12/2025, quy mô dân số (*bao gồm dân số thường trú và dân số tạm trú*) của tỉnh Khánh Hòa là **2.290.784 người** (*theo Công văn số 1040/CAT-PCSQLHC ngày 29/01/2026 của Công an tỉnh*).

Kết luận: **đạt.**

2. Tiêu chuẩn (4.2) Diện tích tự nhiên từ 2.500 km² trở lên: Diện tích tự nhiên tỉnh Khánh Hòa là **8.706,75 km²** (*Kết quả kiểm kê đất đai năm 2024 theo Báo cáo số 109/BC-UBND ngày 02/10/2025 của UBND tỉnh Khánh Hòa*).

Kết luận: **đạt.**

3. Tiêu chuẩn (4.3) Tỷ lệ số phường trên tổng số đơn vị hành chính cấp xã từ 30% trở lên: tỉnh Khánh Hòa hiện có 16 phường/65 ĐVHC cấp xã; để đạt 30% trở lên (*tương ứng 20 phường/65 ĐVHC cấp xã, đạt 30,77%*). Vì vậy, cần nâng cấp ít nhất **04 xã thành phường**.

Kết luận: **chưa đạt (thiếu ít nhất 04 phường).**

4. Tiêu chuẩn (4.4) Tỷ lệ đô thị hóa từ 45% trở lên; tuy nhiên, theo quy định thành phố có yếu tố đặc thù nêu trên thì mức tối thiểu của tiêu chuẩn tỷ lệ đô thị hóa bằng 70% mức quy định (*tương đương 31,5% trở lên*): Tỷ lệ đô thị hóa của tỉnh Khánh Hòa năm 2025 là **59,69%** (*theo báo cáo của Sở Xây dựng*).

Kết luận: **đạt.**

5. Tiêu chuẩn (4.5) Vị trí, chức năng được xác định trong quy hoạch hoặc định hướng đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt là trung tâm tổng hợp cấp quốc gia hoặc cấp vùng về kinh tế, tài chính, văn hóa, giáo dục, đào tạo, du lịch, y tế, khoa học và công nghệ, đầu mối giao thông, giao lưu trong nước và quốc tế, có vai trò thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của vùng hoặc cả nước: Theo Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và Quyết định số 318/QĐ-TTg, ngày 29/3/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Khánh Hòa thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 đã xác

định “*mục tiêu tổng quát đến năm 2030, Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; trung tâm dịch vụ, du lịch biển quốc tế; một cực tăng trưởng, trung tâm của khu vực duyên hải Trung Bộ, Tây Nguyên và cả nước về kinh tế biển, công nghiệp công nghệ cao, khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực và dịch vụ chăm sóc sức khỏe chất lượng cao...*”.

Ngày 04/4/2026, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 614/QĐ-TTg Phê duyệt Điều chỉnh Quy hoạch vùng duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050; trong đó, được xác định, định hướng:

- ***Phát triển tiểu vùng (Khánh Hòa - Lâm Đồng) trở thành cực tăng trưởng biển - cao nguyên*** dựa trên trục Nha Trang - Đà Lạt, ***hình thành hành lang du lịch biển - sinh thái - nghỉ dưỡng quốc tế; trong đó Nha Trang - Cam Lâm - Cam Ranh tập trung phát triển du lịch biển và chăm sóc sức khỏe***, Đà Lạt là trung tâm du lịch sinh thái kết hợp phát triển nông nghiệp công nghệ cao; ***liên kết các tour du lịch của Đắk Lắk với tỉnh Khánh Hòa, Thành phố Hồ Chí Minh thành tour du lịch liên vùng***. Trong kỳ quy hoạch đến năm 2030, từng bước phát triển Lâm Đồng cùng với Khánh Hòa và vùng phụ cận trở thành một vùng kinh tế động lực của cả nước.

- Đà Nẵng, ***Khánh Hòa*** và Lâm Đồng ***giữ vai trò cực tăng trưởng, trung tâm tổng hợp và chuyên ngành cấp vùng, trong khi các đô thị động lực cấp tiểu vùng trở thành hạt nhân liên kết kinh tế, dịch vụ, du lịch và chế biến nông, lâm, thủy sản, góp phần hình thành mạng lưới đô thị hiện đại và bền vững***.

- ***Phát triển hệ thống cảng biển hiện đại tại Đà Nẵng và Khánh Hòa, gắn với các trung tâm logistics biển và hành lang vận tải quốc tế***. Phát triển mạnh du lịch biển đảo chất lượng cao, đô thị biển hiện đại, các khu công nghiệp ven biển và các trung tâm năng lượng tái tạo ngoài khơi; thúc đẩy nuôi biển và chế biến thủy sản theo hướng công nghệ cao và bền vững. ***Hình thành hai trung tâm kinh tế biển động lực tại Đà Nẵng và Khánh Hòa, tạo hạt nhân lan tỏa phát triển và đầu mối kết nối quốc tế***.

- Ưu tiên phát triển đồng bộ và hiện đại hệ thống kết cấu hạ tầng nội vùng, liên vùng, nhất là các công trình giao thông theo hướng Đông - Tây, gắn với khai thác hiệu quả không gian phát triển mới; hình thành và phát triển các cực tăng trưởng, trực phát triển, hành lang kinh tế tạo động lực tăng trưởng và lan tỏa trong toàn vùng, trong đó trục động lực kinh tế ven biển giữ vai trò dẫn dắt quan trọng nhất; trong đó, ***Khánh Hòa nằm trong các tuyến cao tốc trọng điểm (Khánh Hòa - Buôn Ma Thuột); nâng cấp các cảng hàng không, cảng biển quan trọng tại Đà Nẵng, Quy Nhơn, Khánh Hòa;***

- **Tập trung phát triển mạnh các khu công nghiệp ven biển Khánh Hòa - Vân Phong**, ưu tiên các ngành công nghiệp hàng hải, đóng tàu, cơ khí, công nghiệp công nghệ cao và công nghiệp hỗ trợ. Đồng thời, **đẩy mạnh phát triển năng lượng tái tạo (điện gió, điện mặt trời) tại Khánh Hòa nhằm cung cấp nguồn điện sạch cho khu công nghiệp và dân sinh**. Phấn đấu khởi công Nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận trong năm 2026. **Đầu tư, nâng cấp hệ thống cảng biển Cam Ranh và Vân Phong trở thành trung tâm logistics năng lượng và xăng dầu quy mô khu vực**.

Kết luận: **Đạt**.

6. Tiêu chuẩn (4.6) Đã được công nhận là đô thị loại I: Hiện có **07/15** tiêu chí thành phần đạt - cần đạt ít nhất 12/15 tiêu chí thành phần (theo báo cáo của Sở Xây dựng).

Kết luận: **chưa đạt**.

7. Tiêu chuẩn (4.7) Cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội: đạt 2/5 tiêu chí:

7.1. Tiêu chí (4.7a) Cân đối ngân sách thuộc nhóm các địa phương không nhận bổ sung cân đối từ ngân sách trung ương.

- Căn cứ Quyết định số 1391/QĐ-TTg ngày 27/6/2025 của Thủ tướng Chính phủ, năm 2025 tỉnh Khánh Hòa nhận bổ sung cân đối từ ngân sách Trung ương số tiền 434.609 triệu đồng.

- Căn cứ Quyết định số 2661/QĐ-TTg ngày 05/12/2025 của Thủ tướng Chính phủ, năm 2026 tỉnh Khánh Hòa nhận bổ sung cân đối từ ngân sách Trung ương số tiền 766.617 triệu đồng.

Kết luận: **chưa đạt**.

7.2. Tiêu chí (4.7b) Tỷ trọng công nghiệp - xây dựng và dịch vụ trong tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) đạt từ 80% trở lên: Năm 2025, Khánh Hòa đạt 79,06% (theo Công văn số 68/TKT-TH ngày 26/01/2026 của Thống kê tỉnh Khánh Hòa).

Kết luận: **chưa đạt**.

7.3. Tiêu chí (4.7c) Thu nhập bình quân đầu người trên năm cao hơn thu nhập bình quân đầu người trên năm của cả nước trong 03 năm gần nhất:

- Năm 2024: Khánh Hòa khoảng **50 triệu đồng/người/năm**; cả nước khoảng **64,98 triệu/người/năm**.

- Năm 2025: Khánh Hòa khoảng **63,4 triệu đồng/người/năm**; cả nước khoảng **70,8 triệu/người/năm**.

- Năm 2026: Khánh Hòa đang rà soát, tính toán để phân đầu đạt mức thu nhập bình quân đầu người trên năm cao hơn mức bình quân chung của cả nước, bảo đảm hoàn thành tiêu chí trong cả giai đoạn.

(Theo số liệu Thống kê tỉnh cung cấp)

Kết luận: **chưa đạt.**

7.4. Tiêu chí (4.7d) Tốc độ tăng trưởng GRDP trong 03 năm gần nhất đạt hoặc vượt tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP):

- Tốc độ tăng trưởng GRDP Khánh Hòa năm 2024 là **10,84%**; tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP) là **7,09%**;

- Tốc độ tăng trưởng GRDP Khánh Hòa năm 2025 là **7,11%**; tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP) là **8,02%**;

- Giai đoạn 2023-2025, tốc độ tăng trưởng GRDP Khánh Hòa là **9,17%**; tốc độ tăng tổng sản phẩm bình quân của cả nước (GDP) là **6,67%**.

- Dự báo năm 2026, tốc độ tăng trưởng GRDP Khánh Hòa là **10 - 11%**; đạt hoặc vượt tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP).

(Theo số liệu Thống kê tỉnh cung cấp)

Kết luận: **đạt.**

7.5. Tiêu chí (4.7đ) Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) thấp hơn tỷ lệ hộ nghèo của cả nước trong 03 năm gần nhất:

- Năm 2024: Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) năm 2024 của Khánh Hòa là 1,26% (Quyết định số 3440/QĐ-UBND ngày 30/12/2024 của UBND tỉnh Khánh Hòa). Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) năm 2024 của toàn quốc là 1,93% (Quyết định số 217/QĐ-BLĐTNXH ngày 04/2/2025).

- Năm 2025: Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) năm 2025 của Khánh Hòa là 0,92% (Quyết định số 79/QĐ-UBND ngày 09/01/2026 của UBND tỉnh Khánh Hòa). Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) năm 2025 của toàn quốc là 1,3% (Quyết định số 806/QĐ-BNNMT ngày 11/3/2026).

- Dự kiến năm 2026: Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) năm 2026 của Khánh Hòa là 0,77%; giảm 0,15%. Dự báo đạt.

Kết luận: **đạt.**

(Đính kèm Phụ lục 1. Thống kê kết quả đánh giá hiện trạng tỉnh Khánh Hòa đáp ứng các tiêu chuẩn của thành phố trực thuộc Trung ương)

*** Như vậy, mức độ đáp ứng của tỉnh Khánh Hòa hiện nay là đạt 4/7 tiêu chuẩn của thành phố trực thuộc Trung ương.**

II. Phân tích, đánh giá

Trên cơ sở kết quả đánh giá sơ bộ hiện trạng tỉnh Khánh Hòa đáp ứng các tiêu chuẩn của thành phố nêu trên; để vào năm 2028, Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương **cần giữ đạt 4 tiêu chuẩn và phấn đấu đến năm 2027 đạt 3 tiêu chuẩn còn lại**, cụ thể:

1. Đối với 04 tiêu chuẩn hiện đã đáp ứng

1.1. Về Quy mô dân số

Hiện nay (tính đến thời điểm 31/12/2025), tỉnh Khánh Hòa **đã đáp ứng tiêu chuẩn về Quy mô dân số khi áp dụng yếu tố đặc thù** (Đạt: 2.290.784 người/ 1.250.000 người).

1.2. Về Diện tích tự nhiên

Hiện nay (theo Kết quả kiểm kê đất đai năm 2024), tỉnh Khánh Hòa đã đáp ứng tiêu chuẩn về Diện tích tự nhiên (đạt: là 8.706,75 km²/ 2.500 km²).

1.3. Về Tỷ lệ đô thị hóa

Hiện nay, tỉnh Khánh Hòa **đã đáp ứng tiêu chuẩn về Tỷ lệ đô thị hóa** (đạt: 59,69%/ 45%) **trong khi chưa cần áp dụng yếu tố đặc thù**.

1.4. Về Vị trí, chức năng

Hiện nay, Khánh Hòa đã đáp ứng tiêu chuẩn này theo Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và Quyết định số 318/QĐ-TTg, ngày 29/3/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Khánh Hòa thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Quyết định số 614/QĐ-TTg ngày 04/4/2026 của Thủ tướng Chính phủ về việc Phê duyệt Điều chỉnh Quy hoạch vùng duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

2. Đối với 03 tiêu chuẩn chưa đáp ứng

2.1. Về Tỷ lệ số phường trên tổng số đơn vị hành chính cấp xã

a) Hiện nay, tỉnh Khánh Hòa hiện có 16 phường/65 ĐVHC cấp xã (**24,62%**); để đạt 30% trở lên (tương ứng ít nhất 20 phường/65 ĐVHC cấp xã, đạt **30,77%**) do đó **cần nâng cấp ít nhất 04 xã thành phường**.

b) Phương án đề xuất

Qua rà soát, đánh giá các xã bảo đảm tiêu chuẩn của phường, thống nhất chọn 07 xã: Tân Định, Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điện, Cam Lâm, Vạn Ninh và Ninh Phước để lập hồ sơ, tập trung nguồn lực đầu tư cơ sở vật chất, bảo đảm các

tiêu chí của phường, cụ thể:

*** Xã Tân Định: đạt 9/9 tiêu chuẩn.**

- Xã Tân Định được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên và quy mô dân số của các xã Ninh Xuân, Ninh Quang và Ninh Bình thuộc thị xã Ninh Hòa với vị trí, chức năng được định hướng phát triển phân khu đô thị thuộc phân khu A5 - Khu đô thị phía Đông cao tốc Vân Phong - Nha Trang xác định trong Đồ án điều chỉnh quy hoạch chung của thị xã Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa đến năm 2040 được UBND tỉnh Khánh Hòa phê duyệt tại Quyết định 1138/QĐ-UBND ngày 28/4/2025.

- Có vị trí liền kề với phường Ninh Hòa và phường Hòa Thắng về không gian đô thị và các hoạt động kinh tế.

- Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính đạt 100%.

- Đối với cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội: đạt 5/5 tiêu chuẩn.

Như vậy, hiện trạng của xã Tân Định cơ bản đã đáp ứng các tiêu chuẩn của phường theo quy định tại Điều 5 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

*** Các xã: Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điền: đạt 9/9 tiêu chuẩn.**

- Xã **Diên Khánh** (được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên và quy mô dân số của thị trấn Diên Khánh, xã Diên An và xã Diên Toàn); xã **Diên Lạc** (được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên và quy mô dân số các xã Diên Thanh, Diên Lạc, Diên Hòa); xã **Diên Điền** (được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên và quy mô dân số các xã Diên Điền, Diên Sơn, Diên Phú) với vị trí, chức năng đã được định hướng phát triển thành phường thuộc thị xã Diên Khánh, là khu vực dự kiến phát triển nội thị theo Quyết định số 220/QĐ-BXD, ngày 02/03/2021 của Bộ Xây dựng về việc công nhận Đô thị Diên Khánh đạt tiêu chí đô thị loại IV trực thuộc tỉnh Khánh Hòa.

- Các xã: Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điền có vị trí liền kề về không gian phát triển đô thị và các hoạt động kinh tế với nhau cùng các phường Nam Nha Trang, Bắc Nha Trang.

- Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính đều đạt 100%.

- Đối với cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội: đạt 5/5 tiêu chuẩn.

Như vậy, hiện trạng của các xã: Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điền cơ bản đã đáp ứng các tiêu chuẩn của phường theo quy định tại Điều 5 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

*** Xã Cam Lâm: đạt 8/9 tiêu chuẩn.**

- Xã Cam Lâm được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của thị trấn Cam Đức, xã Cam Hải Đông, xã Cam Hải Tây, xã Cam Thành Bắc và một phần diện tích tự nhiên, quy mô dân số của các xã Cam Hiệp Bắc, Cam Hiệp Nam, Cam Hòa, Cam Tân, Cam An Bắc, Cam An Nam, Suối Tân; với vị trí, chức năng được định hướng phát triển thành khu đô thị trung tâm và ven biển trong Quy hoạch chung Đô thị mới Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa đến năm 2045 được phê duyệt tại Quyết định số 205/QĐ-TTg Ngày 28/02/2024 của Thủ tướng Chính phủ.

- Có vị trí liền kề về không gian đô thị và các hoạt động kinh tế với các phường Nam Nha Trang, Bắc Cam Ranh.

- Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính là **24,16% (chưa đạt so với quy định là từ 50% trở lên).**

- Đối với cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội: đạt 5/5 tiêu chuẩn.

Như vậy, hiện trạng của xã Cam Lâm cần phấn đấu đạt từ 50% trở lên Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính. Tuy nhiên, hiện nay, xã Cam Lâm đang triển khai các quy hoạch, phát triển đô thị, trong đó có xây dựng Đề án phân loại đô thị loại III (**dự kiến được công nhận trước 30/7/2026**). Do đó, trong năm 2026 dự kiến Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính đạt 100%.

*** Xã Vạn Ninh: đạt 7/9 tiêu chuẩn.**

- Xã Vạn Ninh được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của thị trấn Vạn Giã, xã Vạn Phú và xã Vạn Lương; với vị trí, chức năng được định hướng phát triển hệ sinh thái, đô thị, dân cư bền vững trong Quy hoạch phân khu 10, 11, 12 thuộc Khu Kinh tế Vân Phong đã được phê duyệt.

- Có vị trí liền kề với các xã: Vạn Thắng, Vạn Hưng, Bắc Ninh Hòa và tỉnh Đắk Lắk.

- Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính là **44,86%/ 50% (chưa đạt so với quy định là từ 50% trở lên).**

- Đối với cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội: đạt 4/5 tiêu chuẩn (**chưa đạt Tỷ lệ lao động phi nông nghiệp 67,14%/ 70%**).

Như vậy, hiện trạng của xã Vạn Ninh có 02 tiêu chuẩn chưa đạt nhưng ở tỷ lệ gần đạt. Tuy nhiên, hiện nay, xã Vạn Ninh đang tiến hành khảo sát, tổng hợp số liệu đối với chỉ tiêu lao động phi nông nghiệp trong tiêu chuẩn cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội (**dự báo đạt 70-73%**) trước ngày **30/5/2026**; đồng thời, đang triển khai các quy hoạch, phát triển đô thị, trong đó có xây dựng Đề án phân loại đô thị loại III (**dự kiến được công nhận trước 30/8/2026**). Do đó, trong năm 2026 dự kiến Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính đạt 100%.

*** Xã Ninh Phước: đạt 6/9 tiêu chuẩn.**

- Xã Ninh Phước được thành lập trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của thị trấn Phước Dân, xã Phước Thuận và xã Phước Hải; chưa xác định vị trí, chức năng và vai trò trong quy hoạch.

- Có vị trí liền kề về không gian đô thị và các hoạt động kinh tế với các phường Phan Rang, Bảo An.

- Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính là **46,03%/ 50% (chưa đạt so với quy định là từ 50% trở lên)**.

- Đối với cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội: đạt 4/5 tiêu chuẩn (**chưa đạt Tỷ lệ lao động phi nông nghiệp 52,60%/ 70%**).

Như vậy, hiện trạng của xã Ninh Phước chưa đạt 03 tiêu chuẩn:

+ Về vị trí, chức năng được xác định trong quy hoạch hoặc định hướng đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt là trung tâm tổng hợp hoặc trung tâm chuyên ngành cấp vùng hoặc cấp tỉnh hoặc cấp tiểu vùng trong tỉnh, thành phố, có vai trò thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, thành phố hoặc tiểu vùng trong tỉnh, thành phố: Hiện xã Ninh Phước chưa được xác định vị trí, chức năng và vai trò trong quy hoạch. Tuy nhiên, tại Quyết định số 481/QĐ-UBND ngày 06/02/2026 về việc phê duyệt “*Chiến lược phát triển du lịch tỉnh Khánh Hòa giai đoạn 2026 - 2030, định hướng đến năm 2045*”; trong đó, **xã Ninh Phước với định hình và phát triển hệ thống sản phẩm du lịch chủ lực, đặc trưng của tỉnh, phù hợp với định vị từng vùng du lịch và quy hoạch tỉnh là Du lịch nông nghiệp**. UBND tỉnh đã giao UBND xã Ninh Phước phối hợp với Sở Tài chính tham mưu để xã Ninh Phước xác định được vị trí, chức năng và vai trò trung tâm trong quy hoạch tỉnh (*quan tâm, lưu ý Ninh Phước được xác định là trung tâm phát triển du lịch, có làng nghề gốm Bàu Trúc, dệt thổ cẩm, phát triển nông nghiệp công nghệ cao...*);

+ Tỷ lệ quy mô dân số đô thị trên quy mô dân số của đơn vị hành chính gần đạt với tỷ lệ là **46,03%/ 50%**. Tổ chức khảo sát, tổng hợp và đề xuất phương án

mở rộng đô thị, báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, Sở Xây dựng **trước ngày 30/5/2026** để tiếp tục hướng dẫn, thực hiện các bước tiếp theo để đáp ứng tiêu chuẩn về quy mô dân số đô thị.

+ Đối với chỉ tiêu tỷ lệ lao động phi nông nghiệp (trong tiêu chuẩn cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội), đề nghị Thống kê tỉnh rà soát lại số liệu của xã Ninh Phước, đồng thời báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh phương pháp tính toán số liệu các chỉ số chung của tỉnh.

(Đính kèm Phụ lục 2. Đánh giá sơ bộ 07 xã so với tiêu chuẩn của phường)

Theo đánh giá, phân tích sơ bộ nêu trên, UBND tỉnh đề xuất xây dựng Đề án thành lập phường đối với 07 xã vào năm 2026, gồm:

+ **04 xã: Tân Định, Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điền:** Hoàn thiện hồ sơ Đề án thành lập 04 phường trình Bộ Nội vụ tổ chức thẩm định **trước 10/6/2026**.

+ **02 xã: Cam Lâm, Vạn Ninh:** Hoàn thiện hồ sơ Đề án thành lập 02 phường trình Bộ Nội vụ tổ chức thẩm định **trước 30/8/2026**.

+ **Xã Ninh Phước:** Hoàn thiện hồ sơ Đề án thành lập phường Ninh Phước (*tên gọi dự kiến*) trình Bộ Nội vụ tổ chức thẩm định vào cuối năm 2026.

2.2. Về tiêu chuẩn Đã được công nhận là đô thị loại I

a) Theo đánh giá sơ bộ kết quả hiện trạng Khánh Hòa theo 03 tiêu chí với 15 tiêu chuẩn đô thị loại I được quy định tại Phụ lục I Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15, theo đó ***có 08/15 tiêu chuẩn đạt, còn lại 07/15 tiêu chuẩn chưa đạt*** theo quy định và cần phải đạt tối thiểu **12/15** tiêu chuẩn (trong đó mỗi tiêu chí chỉ được 01 tiêu chuẩn không đạt) theo quy định, cụ thể:

- **Tiêu chí I về Vai trò, vị trí và điều kiện phát triển kinh tế - xã hội** gồm 06 tiêu chuẩn: **02/6 tiêu chuẩn đạt** (gồm: (1) *Đã triển khai đầu tư, xây dựng một trong các khu chức năng hoặc thuộc khu chức năng vai trò cấp quốc gia, quốc tế*); (4) *Tốc độ tăng tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) trong 03 năm gần nhất đạt hoặc vượt tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP)*; **04/6 tiêu chuẩn chưa đạt** (gồm: (2) *Là trung tâm tổ chức ≥ 02 sự kiện quốc tế cấp khu vực trở lên bình quân 03 năm gần nhất*; (3) *Thu nhập bình quân đầu người trên năm cao hơn thu nhập bình quân đầu người trên năm của cả nước trong 03 năm gần nhất*; (5) *Thu hút đầu tư trong nước hoặc đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) thuộc nhóm 10 tỉnh, thành phố đứng đầu trong cả nước*; (6) *Thuộc nhóm các địa phương không nhận bổ sung cân đối từ ngân sách Trung ương*.)

Kết luận: Tiêu chí I khả năng chỉ đạt **02/6 tiêu chuẩn**; như vậy, **chưa đạt mức tối thiểu** theo quy định, cần phải **đạt thêm ít nhất 03 tiêu chuẩn** để đủ 5/6 tiêu chuẩn tối thiểu theo quy định.

- **Tiêu chí II về Mức độ đô thị hóa** gồm 04 tiêu chuẩn: **03/4 tiêu chuẩn đạt** (gồm: (7) Quy mô dân số đô thị ≥ 2.500 nghìn người; (8) Tỷ lệ đô thị hóa đạt từ 45%; (9) Tổng quy mô dân số các đô thị loại II ≥ 600 nghìn người); **01/4 tiêu chuẩn chưa đạt** (gồm: (10) Có 50% số phường trở lên trên tổng số phường đạt trình độ phát triển đô thị loại II.)

Kết luận: Tiêu chí II khả năng **đạt 03/4 tiêu chuẩn**; như vậy, **đạt mức tối thiểu** theo quy định.

- **Tiêu chí III về Trình độ phát triển hạ tầng và tổ chức không gian đô thị** gồm 05 tiêu chuẩn: **03/5 tiêu chuẩn đạt** (gồm: (11) Có ≥ 02 đầu mối hạ tầng giao thông cấp khu vực và quốc tế, cửa ngõ chính, trung tâm kết nối vùng; (12) Có giao thông vận tải hành khách công cộng bao phủ 100% đô thị loại II; (13) Có ≥ 05 công trình kiến trúc, khu nhà ở, khu đô thị đã được đầu tư xây dựng đạt giải thưởng quốc gia, quốc tế); **02/5 tiêu chuẩn chưa đạt** (gồm: (14) Phát triển đô thị bền vững đạt một trong các tiêu chuẩn sau: Đô thị thông minh mức độ 1 hoặc 50% số lượng đô thị loại II, loại III có năng lực chống chịu, thích ứng với biến đổi khí hậu đạt mức khá trở lên; (15) Hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới theo giai đoạn gần nhất đã được cấp có thẩm quyền công nhận.)

Kết luận: Tiêu chí III khả năng đạt **03/5 tiêu chuẩn**; như vậy, **chưa đạt mức tối thiểu** theo quy định, cần phải **đạt thêm ít nhất 01 tiêu chuẩn** để đủ 04/5 tiêu chuẩn tối thiểu theo quy định.

(Đính kèm Phụ lục 3. Đánh giá sơ bộ hiện trạng Khánh Hòa theo tiêu chí đô thị loại I)

b) Phương án đề xuất:

Tại Kế hoạch số 3189/KH-UBND, UBND tỉnh đã giao: “Các Sở, ban, ngành, địa phương thuộc tỉnh căn cứ theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền được giao tập trung rà soát tiêu chí, tiêu chuẩn phân loại đô thị của đô thị loại I, loại II và loại III được quy định tại Phụ lục I, Bảng 2A và Bảng 2B Phụ lục II đính kèm Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15, tổng hợp đánh giá kết quả đạt được, từ đó tham mưu, đề xuất UBND tỉnh các giải pháp nhằm đảm bảo Khánh Hòa đạt tiêu chí, tiêu chuẩn đô thị loại I, các đô thị thuộc tỉnh đạt tiêu chí, tiêu chuẩn đô thị loại II, loại III, các xã, phường đạt trình độ phát triển đô thị loại II, loại III; ưu tiên khắc phục các tiêu chuẩn chưa đạt điểm và duy trì, nâng cao các tiêu chí đã đạt

- Phấn đấu đến năm 2027, Khánh Hòa đạt các tiêu chí, tiêu chuẩn phân loại đô thị loại I theo chỉ đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh, làm tiền đề tổ chức lập đề án phân loại đô thị loại I, trình cấp có thẩm quyền thẩm định, công nhận....”; cụ thể:

- Nhiệm vụ khắc phục 04 tiêu chuẩn chưa đạt của Tiêu chí I: UBND tỉnh đã giao Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch (01 tiêu chuẩn về tổ chức sự kiện quốc tế cấp khu vực trở lên - tiêu chuẩn thứ 03) và Sở Tài chính (03 tiêu chuẩn còn lại về phát triển kinh tế xã hội gồm tiêu chuẩn thứ 04, 05, 06).

- Nhiệm vụ khắc phục 01 tiêu chuẩn chưa đạt của Tiêu chí II: *có 50% số phường trở lên đạt trình độ phát triển đô thị loại II*, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 4261/KH-UBND ngày 21/3/2026 triển khai nhiệm vụ để hoàn thành tiêu chuẩn có 50% số phường trở lên đạt trình độ phát triển đô thị loại II.

- Nhiệm vụ khắc phục 02 tiêu chuẩn chưa đạt của Tiêu chí III:

+ *Phát triển đô thị bền vững đạt một trong các tiêu chuẩn sau: Đô thị thông minh mức độ 1 hoặc 50% số lượng đô thị loại II, loại III có năng lực chống chịu, thích ứng với biến đổi khí hậu đạt mức khá trở lên*, Sở Xây dựng đang tổ chức lập Đề án phát triển Đô thị thông minh tỉnh Khánh Hòa giai đoạn 2026 - 2030, dự thảo và tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch về việc đẩy mạnh triển khai Đề án phát triển các đô thị Việt Nam ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn đến năm 2030 tại các đô thị loại II, loại III trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa, làm tiền đề để triển khai các nhiệm vụ, giải pháp cụ thể nhằm hoàn thành tiêu chuẩn này.

+ *Hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới theo giai đoạn gần nhất đã được cấp có thẩm quyền công nhận*: theo chỉ đạo của UBND tỉnh tại văn bản số 380/UBND-KT ngày 08/01/2026 và văn bản số 346/UBND-XDND ngày 07/01/2026 về việc đề xuất danh mục dự án nhằm góp phần đáp ứng các tiêu chí, tiêu chuẩn thành phố trực thuộc Trung ương, Sở Xây dựng đã tiến hành rà soát, đánh giá và tổng hợp các dự án cần thiết được ưu tiên đầu tư để phát triển đô thị do các Sở, các Ban quản lý dự án thuộc UBND tỉnh, UBND các xã, phường đề xuất, đồng thời, có văn bản số 2427/SXD-QLHKT&PTĐT ngày 13/3/2026 báo cáo UBND tỉnh, đồng gửi Sở Tài chính về danh mục dự án góp phần đáp ứng các tiêu chí, tiêu chuẩn thành phố trực thuộc Trung ương để UBND tỉnh xem xét, bố trí kinh phí để đầu tư (trong đó có các dự án xây dựng nông thôn mới do Sở Nông nghiệp và Môi trường đề xuất). Trên cơ sở báo cáo của Sở Xây dựng tại văn bản số 2427/SXD-QLHKT&PTĐT, báo cáo đề xuất của Sở Tài chính tại cuộc họp ngày 15/4/2026, UBND tỉnh đã có Thông báo số 255/TB-UBND ngày 17/4/2026 với nội dung *Thống nhất ưu tiên bố trí 800 tỷ đồng để chuẩn bị đầu tư và vốn thực hiện đầu tư cho các dự án góp phần đáp ứng các tiêu chí, tiêu chuẩn thành phố trực thuộc Trung ương sau khi các dự án hoàn thành thủ tục đầu tư theo quy định*.

2.3. Cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế - xã hội

a) Theo đánh giá sơ bộ hiện trạng tỉnh Khánh Hòa

- **Đạt 2/5 tiêu chí** thành phần, tiêu chí **(4.7d)** Tốc độ tăng trưởng GRDP trong 03 năm gần nhất đạt hoặc vượt tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP) và **(4.7đ)** Tỷ lệ hộ nghèo (theo chuẩn nghèo đa chiều) thấp hơn tỷ lệ hộ nghèo của cả nước trong 03 năm gần nhất.

- **Chưa đạt 3/5 tiêu chí** thành phần, gồm **(4.7a)** Cân đối ngân sách thuộc nhóm các địa phương không nhận bổ sung cân đối từ ngân sách Trung ương; **(4.7b)** Tỷ trọng công nghiệp - xây dựng và dịch vụ trong tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) đạt từ 80% trở lên; **(4.7c)** Thu nhập bình quân đầu người trên năm cao hơn thu nhập bình quân đầu người trên năm của cả nước trong 03 năm gần nhất.

b) Phương án đề xuất

- Đối với tiêu chí **(4.7b)**: Năm 2025, Khánh Hòa đạt **79,06%/ 80%**. Đến năm 2027, Tỷ trọng công nghiệp - xây dựng và dịch vụ trong tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh (GRDP) **dự báo đạt 80%**:

+ Về Công nghiệp: tỉnh Khánh Hòa hiện tập trung xây dựng công nghiệp thành ngành kinh tế trung tâm, đóng vai trò động lực thúc đẩy tăng trưởng và tái cơ cấu kinh tế. Tỉnh chú trọng mở rộng công nghiệp có trọng tâm, trọng điểm, bảo đảm hiệu quả; sử dụng hiệu quả quỹ đất và tài nguyên; tuân thủ các tiêu chuẩn về môi trường và kỹ thuật; tạo việc làm ổn định gắn với nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Cách tiếp cận này nhằm thúc đẩy sự phát triển cân đối, hài hòa trên toàn bộ địa bàn tỉnh. Với mục tiêu tăng trưởng, tỉnh định hướng phát triển sản xuất **công nghiệp đạt tốc độ tăng trưởng bình quân hằng năm khoảng 15% - 17,5%** vào năm 2030 (*trong đó, riêng ngành công nghiệp năng lượng đạt tốc độ tăng trưởng bình quân hằng năm khoảng 20% giai đoạn 2026-2030*).

+ Về Dịch vụ: Đến năm 2030, khu vực dịch vụ sẽ giữ vai trò dẫn dắt trong tăng trưởng kinh tế của tỉnh Khánh Hòa, đưa tỉnh trở thành một trong những địa phương dẫn đầu cả nước và khu vực Duyên hải Nam Trung Bộ về quy mô, chất lượng và mức đóng góp của khu vực dịch vụ vào tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP). **Khu vực dịch vụ dự kiến duy trì tốc độ tăng trưởng cao và ổn định, với mức tăng trưởng bình quân khoảng 10%/năm trong giai đoạn 2026 - 2030.**

+ Về Xây dựng: năm 2025, ngành xây dựng tăng 14,83% đóng góp 1,75 điểm phần trăm, với nhiều công trình trọng điểm của quốc gia và của tỉnh được khởi công nhằm thúc đẩy phát triển hạ tầng và kinh tế - xã hội tại tỉnh Khánh Hòa. Bên cạnh đó, giai đoạn 2026 - 2030; khu vực dịch vụ sẽ giữ vai trò dẫn dắt trong tăng trưởng kinh tế của tỉnh Khánh Hòa; trong đó, việc tăng trưởng nhanh chóng của lĩnh vực du lịch, lưu trú và dịch vụ liên quan, mở rộng hạ tầng năng lượng và các

cơ sở công nghiệp, cùng quá trình đô thị hóa liên tục đã làm gia tăng nhu cầu đối với các hoạt động xây dựng, bao gồm nhà ở, công trình thương mại, hạ tầng giao thông và kỹ thuật, cũng như các công trình công nghiệp chuyên dụng. Sự tăng trưởng có thể quan sát được của hoạt động xây dựng gắn chặt với nhu cầu phát sinh từ các ngành tăng trưởng nhanh và quá trình phát triển chủ đạo trên địa bàn tỉnh. Khi năng lượng và xây dựng cùng tăng trưởng mạnh song song, cũng như tỷ trọng đầu tư cho xây dựng trong tổng vốn đầu tư tăng lên, xây dựng đã đóng vai trò là ngành phản ứng linh hoạt, hỗ trợ hiện thực hóa vật chất cho các hoạt động kinh tế rộng lớn hơn của tỉnh. Trên cơ sở đó, dự báo tốc độ tăng trưởng bình quân của ngành xây dựng tăng đồng thời với ngành công nghiệp và dịch vụ trên toàn tỉnh.

- Đối với tiêu chí **(4.7a), (4.7c)** là 02 tiêu chí nằm trong **02 tiêu chí thành phần của Đô thị loại I**. Do đó; phân đầu Khánh Hòa đạt các tiêu chí, tiêu chuẩn phân loại đô thị loại I thì đồng thời sẽ đạt 02 tiêu chí thành phần nêu trên.

III. Nhiệm vụ trọng tâm

Trên cơ sở phân tích, đánh giá nêu trên; Khánh Hòa cần phải triển khai thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm sau:

1. Hoàn thiện và bổ sung các cơ sở pháp lý

- Tỉnh Khánh Hòa cần đề xuất, kiến nghị Bộ Chính trị cho phép kế thừa chủ trương *“mục tiêu tổng quát đến năm 2030, Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; trung tâm dịch vụ, du lịch biển quốc tế; một cực tăng trưởng, trung tâm của khu vực duyên hải Trung Bộ, Tây Nguyên và cả nước về kinh tế biển, công nghiệp công nghệ cao, khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực và dịch vụ chăm sóc sức khỏe chất lượng cao...”* được xác định tại Nghị quyết 09-NQ/TW ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị đối với tỉnh Khánh Hòa sau sắp xếp theo Nghị quyết số 202/2025/QH15 ngày 12 tháng 6 năm 2025 của Quốc hội. Đồng thời, tiếp tục chủ động nghiên cứu, cập nhật, hoàn thiện nội dung; đồng thời tăng cường trao đổi, làm việc với Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương và các cơ quan liên quan để có cơ sở tham mưu việc điều chỉnh mốc thời gian bảo đảm chặt chẽ, phù hợp với tình hình thực tiễn sau sắp xếp đơn vị hành chính và yêu cầu phát triển của tỉnh; trong đó cần nghiên cứu, giải trình rõ phương án rút ngắn mốc thời gian thực hiện.

- Đẩy nhanh tiến độ lập Điều chỉnh Quy hoạch tỉnh Khánh Hòa thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050.

- Tăng cường trao đổi, làm việc với Bộ Xây dựng, đảm bảo mục tiêu *“Khánh Hòa được định hướng trở thành đô thị trực thuộc Trung ương, là trung tâm kinh tế biển, du lịch, dịch vụ, logistics và khoa học - công nghệ biển của quốc gia”* trong Dự thảo Hồ sơ điều chỉnh Quy hoạch tổng thể hệ thống đô thị và nông thôn

thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 (Bộ Xây dựng đang tổ chức lấy ý kiến tại Văn bản số 5438/BXD-PTĐT ngày 13/4/2026).

2. Phần đầu đạt tiêu chí đô thị loại I

- Các sở, ban, ngành, địa phương căn cứ nhiệm vụ được giao tại Kế hoạch số 3189/KH-UBND khẩn trương xây dựng kế hoạch/chương trình hành động cụ thể để triển khai hiệu quả Kế hoạch này, nhất là việc đề xuất các nhiệm vụ, giải pháp để khắc phục những tiêu chuẩn phân loại đô thị loại I chưa đạt ; làm cơ sở để lập đề án phân loại đô thị, trình cấp thẩm quyền xem xét, quyết định công nhận Khánh Hòa đạt tiêu chuẩn đô thị loại I theo quy định.

- Rà soát tiêu chí, tiêu chuẩn phân loại đô thị các đô thị loại II trực thuộc sau chuyển tiếp, đề xuất các giải pháp khắc phục đáp ứng quy định của Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15.

3. Thành lập ít nhất 04 phường

- Đề xuất lập và trình Hồ sơ Đề án thành lập phường, trình cấp thẩm quyền xem xét, quyết định theo quy định tại Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, hoàn thành năm 2026, cụ thể:

+ **04 xã: Tân Định, Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điện:** Hoàn thiện hồ sơ Đề án thành lập 04 phường trình Bộ Nội vụ tổ chức thẩm định **trước 10/6/2026**.

+ **02 xã: Cam Lâm, Vạn Ninh:** Hoàn thiện hồ sơ Đề án thành lập 02 phường trình Bộ Nội vụ tổ chức thẩm định **trước 30/8/2026**.

+ **Xã Ninh Phước:** Hoàn thiện hồ sơ Đề án thành lập phường Ninh Phước (tên gọi dự kiến) trình Bộ Nội vụ tổ chức thẩm định **vào cuối năm 2026**.

Như vậy, trong năm 2026, dự kiến thành lập ít nhất là **06 phường** (*so với yêu cầu tiêu chí cần thành lập thêm ít nhất 04 phường*). Do đó, **dự báo Khánh Hòa sẽ đạt vào năm 2026 đối với tiêu chuẩn về Tỷ lệ số phường trên tổng số đơn vị hành chính cấp xã từ 30% trở lên.**

- Có Kế hoạch tập trung nguồn lực, kinh phí đầu tư cho các xã dự kiến thành phường đảm bảo các tiêu chuẩn của phường theo quy định.

4. Lập và trình phê duyệt Đề án thành lập Thành phố Khánh Hòa (*dự kiến tên gọi*)

Trên cơ sở đáp ứng các tiêu chuẩn của thành phố nêu trên; lập và trình phê duyệt Đề án thành lập Thành phố Khánh Hòa (*dự kiến tên gọi*) theo quy định tại Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Thời gian hoàn thành dự kiến: Năm 2027.

IV. Đề xuất, kiến nghị

1. Ủy ban nhân dân tỉnh kính đề nghị Đảng ủy UBND tỉnh báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Tỉnh ủy cho ý kiến đối với chủ trương nâng cấp 07 xã (*Tân Định, Diên Khánh, Diên Lạc, Diên Điền, Cam Lâm, Vạn Ninh và Ninh Phước*) thành phường theo dự kiến thời gian tại khoản 3, Mục III của Báo cáo.

2. Qua rà soát quy định tại Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn đơn vị hành chính và tham khảo Đề án thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương; UBND tỉnh nhận thấy tại Khoản 6 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định: ***“Trường hợp để đáp ứng yêu cầu đặc biệt về quản lý lãnh thổ, bảo vệ chủ quyền quốc gia hoặc phát triển kinh tế - xã hội, tạo động lực liên kết phát triển với các trung tâm kinh tế lớn của quốc gia theo định hướng của cấp có thẩm quyền thì đơn vị hành chính có thể được thành lập, nhập, chia hoặc điều chỉnh địa giới mà không áp dụng các tiêu chuẩn quy định tại Chương I của Nghị quyết này”***.

Đối chiếu với thực tiễn của tỉnh Khánh Hòa:

- Tỉnh Khánh Hòa có đặc khu Trường Sa là địa bàn đặc biệt chiến lược về an ninh quốc gia; có nhiều lực lượng quân đội, hải quân đóng trên địa bàn mang tính chất địa bàn đặc biệt trọng điểm về quốc phòng. Tại Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 có nội dung: ***“Đẩy mạnh xây dựng và phát triển huyện đảo Trường Sa trở thành trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội trên biển của cả nước; là pháo đài vững chắc bảo vệ chủ quyền của Tổ quốc”*** và ***“...thực hiện tốt chủ trương kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với bảo đảm quốc phòng, an ninh, chủ quyền biển, đảo, nhất là đối với huyện đảo Trường Sa...”***. Căn cứ Thông báo số 97/TB-VPCP ngày 05/4/2022 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại buổi làm việc với lãnh đạo tỉnh Khánh Hòa, trong đó có nội dung nhiệm vụ: ***“Đẩy mạnh xây dựng và phát triển huyện đảo Trường Sa thành trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội trên biển của cả nước; là pháo đài vững chắc bảo vệ chủ quyền của Tổ quốc. Trước mắt, bố trí nguồn lực để ưu tiên tập trung phát triển nghề cá và đầu tư cho các công trình âu tàu, hạ tầng cảng cá, cơ sở chế biến, dịch vụ hậu cần nghề cá tại huyện Trường Sa; đồng thời đưa nhân dân ra đảo để xây dựng và phát triển kinh tế”***; và tiếp đó là chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại buổi làm việc với Ban Thường vụ Tỉnh ủy Khánh Hòa tại Thông báo số 151/TB-VPCP ngày 24/4/2023: ***“hoàn thiện Đề án xây dựng huyện đảo Trường Sa trở thành trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội trên biển của cả nước, khu vực phòng thủ vững chắc, góp phần bảo vệ chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc”***. Ngày 12/8/2025, Thủ tướng Chính phủ đã ban

hành Quyết định số 157/QĐ-TTg phê duyệt Đề án Xây dựng và phát triển đặc khu Trường Sa trở thành trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội trên biển của cả nước.

- Kết luận số 18-KL/TW ngày 02/4/2026 Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV, một trong những nhiệm vụ và giải pháp về phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2026 - 2030 để đạt mục tiêu phát triển 2 con số có nội dung **“Hình thành các cực tăng trưởng mạnh, các vùng kinh tế trọng điểm, các đô thị, các đặc khu kinh tế thế hệ mới ngang tầm khu vực và toàn cầu”**, theo đó chỉ tiêu đến năm 2030 sẽ phát triển 03 đặc khu kinh tế trên địa bàn cả nước. Hiện nay Bộ Tài chính đang được Chính phủ giao chủ trì hoàn thiện Đề án nghiên cứu, đánh giá tổng thể những vấn đề về thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội đối với **03 đặc khu kinh tế Vân Đồn, Vân Phong và Phú Quốc**, với mục tiêu tạo động lực tăng trưởng mới, phát huy vai trò, tiềm năng, lợi thế, tạo đột phá phát triển kinh tế - xã hội tại các KKT Vân Đồn, Vân Phong và Phú Quốc, đồng thời đảm bảo quốc phòng - an ninh, bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ. Khi được cấp có thẩm quyền cho phép thí điểm mô hình đặc khu kinh tế, **với các cơ chế đặc thù về thành lập khu thương mại tự do**, thu hút nhà đầu tư chiến lược, ..., **Vân Phong sẽ được tăng tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm của chính quyền địa phương; giải quyết các vướng mắc, khó khăn khi thực hiện các nhiệm vụ về giữ vững tăng trưởng kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội, khơi thông các nguồn lực về đất đai, quy hoạch, đầu tư; giải phóng các nguồn lực đầu tư, phát triển hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội, thương mại du lịch, góp phần hoàn thành mục tiêu tăng trưởng 2 con số của tỉnh Khánh Hòa nói riêng và cả nước nói chung.**

- Tỉnh Khánh Hòa theo Nghị quyết số 09-NQ/TW ngày 28/01/ 2022 của Bộ Chính trị **là trung tâm kết nối vùng, cửa ngõ chính ra Biển Đông của vùng Tây Nguyên và khu vực duyên hải Nam Trung Bộ.**

- Đặc biệt tỉnh Khánh Hòa có 2 Nhà máy điện hạt nhân đang triển khai xây dựng có yêu cầu đặc biệt cần đảm bảo an ninh, an toàn, là động lực quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội của đất nước.

Như vậy, qua rà soát tỉnh Khánh Hòa đáp ứng trường hợp đặc biệt quy định tại Khoản 6 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Trên cơ sở đó, để Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trong thời gian sớm nhất; UBND tỉnh kính đề nghị Đảng ủy UBND tỉnh báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Tỉnh ủy cho ý kiến chỉ đạo đối với nội dung trên; làm cơ sở để UBND tỉnh nghiên cứu, tận dụng tối đa các yếu tố đặc thù của tỉnh, xây dựng Báo cáo xin ý kiến Bộ Chính trị cho phép tỉnh Khánh Hòa xây dựng Đề án

thành lập thành phố Khánh Hòa, được áp dụng cơ chế đặc thù theo quy định tại Khoản 6 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Ủy ban nhân dân tỉnh kính báo cáo Đảng ủy Ủy ban nhân dân tỉnh báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Đảng ủy UBND tỉnh;
- Chủ tịch và các PCT UBND tỉnh;
- Các Sở: Nội vụ, Xây dựng, Tài chính, Nông nghiệp và Môi trường;
- Thống kê tỉnh Khánh Hòa;
- Lưu: VT, HP, HT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Thanh Hà